

ผลกระทบทางเศรษฐกิจของโปแลนด์จากการระบาดของ COVID-19 ในระลอกที่ 2 ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในภาคธุรกิจและกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่างๆ อาทิเช่น

- ธุรกิจบริการและการท่องเที่ยว ซึ่งคาดว่าจะได้รับผลกระทบจากกรณีที่มีการประกาศ Lockdown ภายในประเทศ ทั้งนี้ ปัจจุบันยังไม่มีมีการประกาศ Lockdown แต่ได้มีประกาศควบคุมกิจกรรมและการดำเนินธุรกิจบางประเภท ซึ่งเริ่มส่งผลกระทบต่อธุรกิจบริการประเภทร้านอาหาร Café และสถานบันเทิง รวมไปถึงธุรกิจโรงแรม ห้องพัก และบริการทัวร์ เป็นต้น

- การค้าปลีกเริ่มมีแนวโน้มดีขึ้นภายหลังจากผู้บริโภคปรับตัวและเริ่มจับจ่ายใช้สอยอีกครั้ง อย่างไรก็ตาม คาดว่า ธุรกิจค้าปลีกประเภทสินค้าเครื่องนุ่งห่ม รองเท้าและสินค้าฟุ่มเฟือยอาจได้รับผลกระทบเช่นเดียวกับที่เกิดขึ้นในการระบาดครั้งแรก

- ผลจากการที่ภาวะเศรษฐกิจมีการปรับตัวลดลงทำให้ค่าเงินสวีตตีซึ่งเป็นสกุลเงินท้องถิ่นอ่อนตัวตามไปด้วย และคาดว่าจะยังคงมีการแกว่งตัวในระดับต่ำ ซึ่งส่งผลให้ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศที่ได้รับผลกระทบจากความผันผวนของค่าเงินดังกล่าว

- สำหรับธุรกิจที่เริ่มมีการฟื้นตัวจากการระบาดในครั้งแรก และมีแนวโน้มได้รับผลกระทบน้อยในการระบาดระลอกที่สอง ได้แก่ ธุรกิจการก่อสร้าง เฟอร์นิเจอร์ การค้าปลีกในส่วนของสินค้าอุปโภคบริโภค ธุรกิจออนไลน์ และการผลิตในเชิงอุตสาหกรรม โดยเกิดจากการบริโภคภายในประเทศเพิ่มขึ้น

- รัฐบาลโปแลนด์คาดว่าผลกระทบจากการระบาดอาจส่งผลถึงปัญหาการจ้างงานภายในประเทศ โดย Polish Development Fund (PFR) ได้ระบุว่า อัตราการว่างงานของประชากรในประเทศปรับตัวเพิ่มขึ้นสูงขึ้นหลังจากการระบาดครั้งแรกและมีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยปัจจุบันอัตราการว่างงานของโปแลนด์อยู่ที่ประมาณร้อยละ 6.1 ข้อมูล ณ เดือนกันยายน 2563

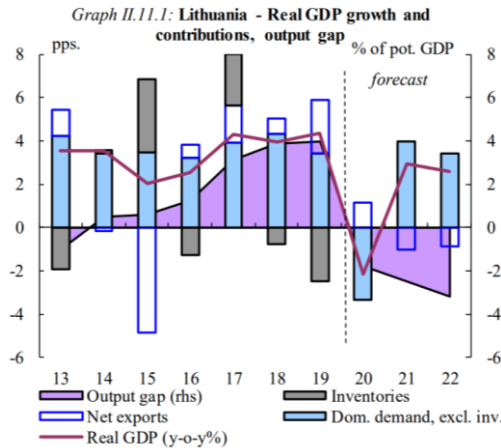
2. กลุ่มประเทศบอลติก

กลุ่มประเทศบอลติก ได้แก่ ลิทัวเนีย ลัตเวีย และเอสโตเนีย เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปแล้วถือว่าไม่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของ COVID-19 มากนักแม้ว่าการระบาดในระลอกที่ 2 จะมีความรุนแรงกว่าครั้งแรก แต่การคาดการณ์ทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่ยังคงเป็นผลบวก โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

2.1 ลิทัวเนีย

ลิทัวเนียนับเป็นประเทศเดียวในสหภาพยุโรปที่ไม่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19 ในไตรมาสแรก ของปี 2563 อย่างไรก็ตามในไตรมาสที่ 2 พบว่า GDP ของประเทศมีการปรับตัวลดลงร้อยละ 5.9 ทั้งนี้ European Commission (EC) คาดว่า GDP ของลิทัวเนียในปี 2563 จะปรับตัวลดลงเพียงร้อยละ 2.2 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2562 ซึ่งถือเป็นประเทศที่มีการจัดการและปรับตัวทางเศรษฐกิจจากการระบาดของ

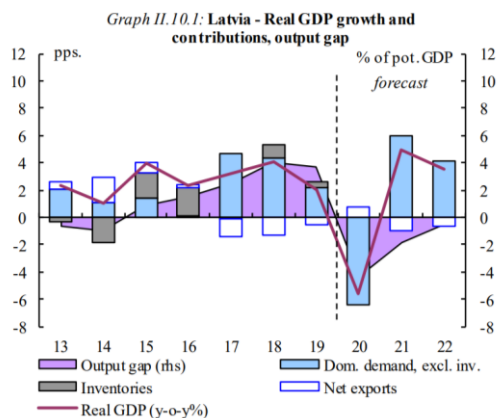
COVID-19 ได้ดีที่สุดในสหภาพยุโรป ทั้งนี้ รัฐบาลลิทัวเนีย ได้มีการคาดการณ์สภาพเศรษฐกิจของประเทศจากการระบาดระลอกที่ 2 เบื้องต้นไว้ดังนี้

- ธุรกิจค้าปลีกและธุรกิจอาหาร คาดว่าจะได้รับผลกระทบมากที่สุด เนื่องจากการบริโภคภายในประเทศอาจมีการปรับตัวลดลงหลังจากที่รัฐบาลประกาศ Lockdown
- การเลิกจ้างและอัตราการว่างงานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น รายได้ของประชากรมีแนวโน้มปรับตัวลดลง ส่งผลให้กำลังซื้อภายในประเทศลดลงตามไปด้วย และเป็นปัจจัยหลักที่จะกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ
- การลงทุนของนักลงทุนในประเทศและต่างประเทศมีแนวโน้มลดลง ทั้งนี้เริ่มได้รับผลกระทบตั้งแต่ไตรมาสที่ 4 ของปี 2562 ต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน
- คาดว่าประเทศจะขาดดุลทางการค้าระหว่างประเทศ เนื่องจากความต้องการสินค้าจากต่างประเทศลดลง และส่งผลกระทบต่อการทำงานในภาคการผลิตและภาคอุตสาหกรรม
- ธุรกิจท่องเที่ยวและโรงแรม อาจได้รับผลกระทบน้อยกว่าธุรกิจประเภทอื่นๆ เนื่องจากมิใช่สาขาเศรษฐกิจหลักของประเทศลิทัวเนีย ซึ่งกิจกรรมการท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นไปเพื่อรองรับผู้บริโภครภายในประเทศเป็นหลัก

2.2 ลัตเวีย

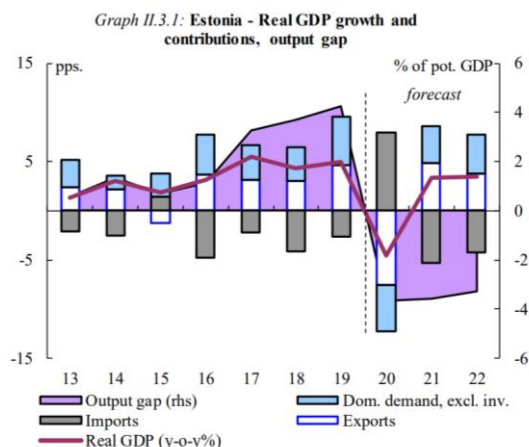
ในช่วงการระบาดของ COVID-19 ครั้งแรก ลัตเวียได้รับผลกระทบมากกว่าอีกสองประเทศในกลุ่มประเทศบอลติก โดยเฉพาะในช่วงไตรมาสที่ 2 ของปี 2563 พบว่า GDP ของประเทศลดลงถึงร้อยละ 9.2 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันในปี 2562 โดยปัจจัยหลักได้แก่ ปริมาณการส่งออกที่ลดลงและการบริโภคภายในประเทศที่ลดลง อย่างไรก็ตาม European Commission (EC) คาดว่า GDP ของลัตเวียจะปรับตัวลดลงในปี 2563 ประมาณร้อยละ 5.5 และภาพรวมเศรษฐกิจจะกลับมาฟื้นตัวขึ้นในปี 2564 โดยอาศัยการกระตุ้นด้านภาษีให้เกิดการลงทุนภายในประเทศเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ รัฐบาลลัตเวียได้มีการประเมินผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการระบาดระลอกที่ 2 เบื้องต้นไว้ดังนี้

- ในกรณีที่เกิดผลกระทบรุนแรงที่สุด ธุรกิจส่งออกและการผลิตในภาคอุตสาหกรรมของประเทศจะได้รับผลกระทบมากที่สุด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยความต้องการของสินค้าจากต่างประเทศเป็นสำคัญ
- การลงทุนภายในประเทศเริ่มมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ซึ่งทำให้รัฐสามารถบริหารจัดการงบประมาณเพื่อบรรเทาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม รัฐบาลจะยังคงดำเนินมาตรการสนับสนุนทางด้านภาษีเพื่อกระตุ้นการลงทุนภายในประเทศอย่างต่อเนื่อง
- รัฐบาลสวีเดนได้มุ่งบรรเทาปัญหาการจ้างงานมาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่การระบาดของ COVID-19 ครั้งแรก โดยอัตราการจ้างงานลดลงเพียงร้อยละ 3 ในไตรมาสที่ 3 ของปี 2562 อย่างไรก็ตามอัตราการว่างงานยังคงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น
- ภาคธุรกิจอื่นๆ ที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบ อาทิเช่น ธุรกิจโรงแรมและการท่องเที่ยว รวมไปถึงธุรกิจร้านอาหาร เนื่องจากปริมาณนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศมีจำนวนลดลง โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวจากลิทัวเนียและเอสโตเนียหลังมีการควบคุมการเดินทางระหว่างประเทศในกลุ่มบอลติกที่เข้มงวดขึ้น

2.3 เอสโตเนีย

European Commission (EC) ได้คาดการณ์ว่า GDP ของเอสโตเนียในปี 2563 จะมีการปรับตัวลดลงร้อยละ 4.5 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2562 อย่างไรก็ตาม คาดว่าอาจจะต้องใช้เวลาถึงสองปีก่อนภาพรวมเศรษฐกิจของประเทศจะกลับมาฟื้นตัวอีกครั้งในปี 2565 ทั้งนี้รัฐบาลเอสโตเนียได้มีการประเมินและคาดการณ์ผลกระทบจากการระบาดของ COVID-19 เบื้องต้นไว้ดังนี้

- การค้าระหว่างประเทศในปี 2562 โดยเฉพาะการส่งออกคาดว่าจะมีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ถึงร้อยละ 2 ขณะที่การนำเข้ามีสัดส่วนลดลงประมาณร้อยละ 5 โดยภาคอุตสาหกรรมมีการผลิตเพิ่มขึ้นและคาดว่าจะได้รับผลกระทบจากการระบาดในระลอกที่ 2 น้อยกว่าครั้งแรก
- การท่องเที่ยวภายในประเทศมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้น ขณะที่การท่องเที่ยวจากต่างประเทศลดลง เนื่องจากปัจจุบันรัฐบาลยังไม่มีประกาศ Lockdown เพียงแต่มีการควบคุมจำนวนผู้ใช้งานในสถานที่ต่างๆ และรณรงค์การรักษาระยะห่างทางสังคมเป็นหลัก อย่างไรก็ตาม หากการระบาดในประเทศมีอัตราสูงขึ้นอาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจการท่องเที่ยวในภาพรวม
- ธุรกิจค้าปลีกมีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มขึ้น และคาดว่าจะไม่ได้รับผลกระทบจากการระบาดในระลอกที่ 2 เนื่องจากผู้ประกอบการและผู้บริโภคมีการปรับตัวได้ดีกับสถานการณ์และมาตรการควบคุมของรัฐบาล

3. ยูเครน

รัฐบาลยูเครนได้มีการประเมินว่าผลกระทบจาก COVID-19 ในระลอกที่ 2 จะส่งผลให้ GDP ของประเทศในปี 2563 ปรับตัวลดลงร้อยละ 6.2 และปรับตัวลดลงถึงร้อยละ 8 ในกรณีที่มีการระบาดรุนแรง ขณะที่ World Monetary Fund (IMF) คาดว่า GDP ของยูเครนในปี 2563 จะปรับตัวลดลงร้อยละ 7.2 โดย IMF ได้ประเมินผลกระทบในด้านเศรษฐกิจของยูเครนไว้เบื้องต้นดังนี้

- อัตราการว่างงานในปี 2563 จะเพิ่มสูงขึ้นอย่างก้าวกระโดดเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2562 ซึ่งมีอัตราการว่างงานอยู่ที่ร้อยละ 9 นอกจากนี้จะมีจำนวนแรงงานนอกระบบเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 30 ขณะที่รายได้ของประชากรมีแนวโน้มปรับตัวลดลง
- ภาคธุรกิจเกือบทุกสาขามีแนวโน้มจะได้รับผลกระทบ โดยเฉพาะการค้าระหว่างประเทศ การค้าปลีก และธุรกิจบริการ เนื่องจากค่าเงิน Hryvnia (UAH) ซึ่งเป็นสกุลเงินท้องถิ่นของยูเครนมีแนวโน้มอ่อนตัวลงอย่างต่อเนื่อง โดยช่วงก่อนการระบาดของ COVID-19 ครั้งแรก ค่าเงิน Hryvnia ได้ปรับตัวอ่อนลงถึงร้อยละ 12
- การขาดเสถียรภาพทางการเมืองและการตอบสนองของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาในช่วงการระบาดครั้งแรก ประกอบกับภาวะเศรษฐกิจของยูเครนก่อนการระบาดยังคงอยู่ในช่วงฟื้นตัวจากวิกฤตเศรษฐกิจของประเทศ นับเป็นปัจจัยส่งเสริมที่ทำให้ยูเครนได้รับผลกระทบจากการระบาดของ COVID-19 เกินกว่าที่ประเมินไว้

ความเห็น/ข้อสังเกต

1. การระบาดของ COVID-19 ในระลอกที่ 2 ส่งผลกระทบต่อทั่วทั้งทวีปยุโรปและมีสถานการณ์ที่รุนแรงกว่าการระบาดครั้งแรก โดย EC ได้คาดการณ์ว่าภาพรวมของเศรษฐกิจในสหภาพยุโรปจะปรับตัวลดลงประมาณร้อยละ 7.4 ในปี 2563 และจะปรับเพิ่มในอัตราร้อยละ 4.1 ในปี 2564 และปรับเพิ่มขึ้นร้อยละ 3 ในปี 2565 อย่างไรก็ตาม EC คาดว่าเศรษฐกิจของประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรปและประเทศภายในทวีปยุโรปอาจจะต้องใช้เวลาจนถึงปี 2566 เพื่อฟื้นตัวกลับมาเทียบเท่าช่วงระยะเวลาก่อนการระบาดของ COVID-19

2. ลิทัวเนียและโปแลนด์ ถือเป็นประเทศในสหภาพยุโรปที่มีการบริหารจัดการเพื่อบรรเทาผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการระบาดของ COVID-19 ได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ รัฐบาลลิทัวเนียและโปแลนด์ได้เตรียมมาตรการสนับสนุนทางการเงินแก่ผู้ประกอบการเพื่อบรรเทาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการระบาดระลอกที่ 2 นี้ โดยลิทัวเนียใช้การบริหารจัดการงบประมาณภายในประเทศ เพื่อสร้างกำลังซื้อภายในประเทศ เช่น การปรับเพิ่มค่าจ้างขั้นต่ำ การปรับเพิ่มเงินช่วยเหลือการเลี้ยงดูบุตร และการเพิ่มเงินบำนาญเป็นต้น ขณะที่โปแลนด์ได้รับเงินสนับสนุนจากสหภาพยุโรป เพื่อใช้ในการบรรเทาผลกระทบไปแล้วกว่า 4 หมื่นล้านบาทซึ่งถูกนำมาใช้ในการสนับสนุนด้านการเงินแก่ผู้ประกอบการและพนักงาน ในส่วนของประเทศลัตเวีย และเอสโตเนีย นั้น แม้ว่าจะไม่ได้รับผลกระทบมากเป็นอันดับต้นๆ ของสหภาพยุโรป แต่ยังคงต้องใช้เวลาในการฟื้นเศรษฐกิจในภาพรวม เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจของประเทศมีความแปรผันตามการค้าและการลงทุนจากต่างประเทศเป็นสำคัญ

3. ยูเครนซึ่งมีรัฐบาลชุดใหม่ที่ได้รับการเลือกตั้งเข้ามาบริหารประเทศเมื่อเดือนมีนาคม 2563 ซึ่งแสดงถึงเสถียรภาพทางการเมืองในประเทศ และมีนโยบายในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศเป็นสำคัญ ส่งผลให้เกิดความเชื่อมั่นของนักลงทุนมากขึ้น แต่ด้วยสภาพเศรษฐกิจที่ยังอยู่ในช่วงฟื้นตัวจากวิกฤตเศรษฐกิจและผลกระทบจากการระบาดของ COVID-19 ระลอกที่สองที่รุนแรงมากขึ้น ทำให้คาดว่าจะต้องใช้เวลาในการฟื้นตัวและจะยังคงได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงวอร์ซอ

พฤศจิกายน 2563

- ที่มา:
1. Statistics Poland
 2. European Commission
 3. OECD
 4. Polish Press Agency
 5. Lithuanian Radio and Television
 6. Public broadcasting of Latvia
 7. Statistics Estonia
 8. National News Agency of Ukraine